

Activitatea și obiectivele Comunității Evreilor Cluj

Comunitatea Evreilor Cluj este succesoarea puternicelor comunități evreiești *ortodoxă, neologă și status quo* din Clujul interbelic, când în Orașul Comoară trăiau peste 16.000 de evrei (o cincime din populația totală) care contribuiau substanțial la industria, comerțul, sănătatea, educația și cultura urbei. În vara anului 1944 cei 18.000 de evrei clujeni și din împrejurimi au fost scoși din case, deposedați de bunuri, adunați în șoproanele ghetoului de la cărămidărie și apoi deportați la Auschwitz. Majoritatea covârșitoare a evreilor clujeni a pierit în lagărele naziste și în detașamentele de muncă ale armatei maghiare. Puținii supraviețuitori răvășiți de cele suferite au ales calea de a-și reface viața în noul stat Israel. De atunci comunitatea evreilor clujeni s-a împuținat drastic.

Comunitatea Evreilor din Cluj și-a propus drept obiectiv principal să contribuie cu toate forțele la îmbunătățirea vieții membrilor ei, în număr de câteva sute, și face asta în cadrul Federației Comunității Evreilor din România (FCER), a cărei membră este. Ce înțelegem prin îmbunătățirea vieții evreilor? În primul rând grija față de nevoile lor materiale, culturale și spirituale. Astfel, accentul major se pune pe ocrotirea membrilor vârstnici, supraviețuitori ai Holocaustului, printr-un complex program de asistență socială și medicală – asigurat prin coordonarea Direcției de Asistență Socială și Medicală a FCER, dar și prin activitatea Clubului Vârstei de Aur care le oferă activități săptămânale variate și consistente.

Viața spirituală a comunității se desfășoară pe axa iudaismului, prin menținerea flăcării credinței cu prilejul Șabatului și al marilor sărbători iudaice, la care contribuie și asigurarea alimentației cașer prin restaurantul ritual.

În același timp viața spirituală și culturală a membrilor comunității este îmbogățită prin cursurile de Talmud Tora și cele de limbă ebraică, organizate săptămânal, dar și prin acțiuni speciale precum Keshet sau alte evenimente, ca de pildă Yom Haatzmaut, Yom Ierusalaim, etc., dar și cu prilejul comemorărilor Holocaustului în ianuarie, mai și octombrie, când se organizează expoziții și spectacole.

Memoria celor trecuți în neființă este ocrotită prin păstrarea în bune condiții a celor patru cimitire evreiești din Cluj și a altor câteva zeci, aflate în localitățile și comunitățile aparținătoare. Este o activitate dificilă, care cere fonduri substanțiale și o atenție continuă.

În același timp activitatea comunității se concentrează și pe administrarea patrimoniului locativ, adunarea chirilor și livrarea cotei parte către FCER, susținând astfel – potrivit comandamentului de *tedaka* – existența tuturor comunităților surori.

Comunitatea Evreilor din Cluj este preocupată de deschiderea către populația Clujului și menținerea unor relații cât mai bune cu celelalte minorități. Mesagerii cei mai valoroși ai evreilor clujeni sunt cei muzicali: Corul *Shira Hadaşa* și formația de muzică klezmer *Mazel Tov* care sunt nelipsiți de la sărbătorile deja cunoscute de concitadini, precum Hanuka și Purim, dar și la festivalurile interetnice. Colaborarea specială cu armenii clujeni și gherleni s-a concretizat prin trei ediții ale evenimentului intitulat sugestiv „Între prieteni”, prilej cu care cele două comunități și-au etalat formațiile, au savurat bunătăți culinare și, mai ales, s-au cunoscut între ele.

De patru ani comunitatea clujeană organizează simpozionul internațional *File din istoria evreimii clujene*, o reuniune la nivel academic, care are scopul de a familiariza

clujenii cu istoria evreilor din orașul lor, în toată complexitatea ei și să îmbogățească literatura din acest domeniu, prin publicarea volumelor – în limbile română și maghiară – cuprinzând lucrările acestui simpozion.

Pentru a realiza cât mai bine obiectivul principal al existenței Comunității Evreilor din Cluj și anume îmbunătățirea vieții membrilor comunității și întăririi coeziunii acestora, este nevoie de un spațiu adecvat concentrării activităților – astăzi dispersate în patru clădiri improprii – respectiv crearea Complexului Comunitar, amenajat în clădirile din imediata vecinătate a Templului Martirilor Deportați. Realizarea acestui complex – alcătuit din sinagogă și muzeu evreiesc, centru administrativ, restaurant ritual și centru comunitar-cultural – este obiectivul prioritar și constant al comitetului actual de conducere al CE Cluj, asumat și în programul electoral, pentru care se zbate să elaboreze proiecte viabile și să obțină finanțări consistente.

Deocamdată s-au elaborat proiecte complexe ale renovării sinagogii și amenajării muzeului, însă, din păcate, finanțările încă nu s-au obținut.